

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného: **P.**, zastúpený: F., proti povinnému: **Z.**, o vymoženie 594,17 eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Veľký Krtíš pod sp. zn.: 5Er/2354/2008, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 20. júna 2012 č. k.: 2CoE/264/2012-35, takto

r o z h o d o l:

- I. Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa **z a m i e t a**.
- II. Dovolanie oprávneného sa **o d m i e t a**.
- III. Povinnému sa náhrada trov dovolacieho konania **n e p r i z n á v a**.

O d ô v o d n e n i e :

Súdny exekútor požiadal o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vymoženie 17 900 Sk s príslušenstvom v zmysle ust. § 44 zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“) na základe rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu zo 6. marca 2008 sp. zn.: SR 01715/08 zriadeného zriaďovateľom S. (ďalej len „rozhodcovský rozsudok“). Okresný súd Veľký Krtíš uvedenej žiadosti vyhovel a súdneho exekútora poveril vykonaním exekúcie.

Okresný súd Veľký Krtíš uznesením z 29. novembra 2011 č. k.: 5Er/2354/2008-20 exekúciu zastavil a oprávneného zaviazal nahradiť účelne vynaložené trovy exekúcie vo výške 39,83 eur súdnemu exekútorovi J..

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený uzavrel s povinným Zmluvu o úvere, súčasťou ktorej boli aj všeobecné podmienky, ktoré v bode 17 obsahovali rozhodcovskú doložku. Zmluvu o úvere uzavretú medzi účastníkmi konania súd posúdil ako zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Základným právnym aktom ochrany spotrebiteľa bola smernica Rady 93/13/EHS, ktorá bola do nášho právneho poriadku prebratá zákonom č. 150/2004 Z. z., ktorý novelizoval Občiansky zákonník. Uviedol, že, ak by neprijateľnou zmluvnou podmienkou bola samotná rozhodcovská doložka a dodávateľ ju použije, v takomto prípade ide o výkon práva v rozpore s dobrými mravmi. Súd zastaví exekúciu v celom rozsahu, ak exekučným titulom je rozsudok rozhodcovského súdu, ktorý svoju právomoc odvodzoval z neprijateľnej rozhodcovskej zmluvy. Rozhodcovská doložka, ktorá mala v predmetnom konaní založiť legitimitu pre exekučný titul znemožňuje voľbu spotrebiteľa dosiahnuť rozhodovanie sporu štátnym súdom, ak by v konaní vystupoval na strane žalovaného. Rozhodcovskú doložku si spotrebiteľ osobitne nevyjednal a nemal na výber vzhľadom na jej splnenie s ostatnými štandardnými podmienkami. Mohol len zmluvu ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa obchodným podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu, ak ho vyvolal dodávateľ. Súd prvého stupňa dospel k záveru, že rozhodcovská doložka je neprijateľnou podmienkou. Nakoľko neprijateľná rozhodcovská doložka sa prieči dobrým mravom a výkon práv a povinností z takejto doložky odporuje dobrým mravom, v danej veci boli splnené podmienky na zastavenie exekúcie podľa § 57 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon č. 244/2002 Z. z.“). Súd uložil oprávnenému povinnosť nahradiť účelne vynaložené trovy exekúcie vo výške 39,83 eur súdnemu exekútorovi, nakoľko k zastaveniu exekúcie došlo procesným zavinením oprávneného, keďže podal návrh na vykonanie exekúcie na základe nespôsobilého exekučného titulu.

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, napadnutým uznesením uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že oprávnený vytýkal súdu prvého stupňa nesprávne právne posúdenie zmluvy, z ktorej vznikol záväzok, ktorý sa vymáha v predmetnom konaní. Je nepochybné, že v danom prípade vzťah medzi oprávneným a povinným je v zmysle § 2 písm. a) a § 3 ods. 1 a 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch a spotrebiteľským úverom. K dôvodu odvolania, že exekučný súd posudzoval vec, o ktorej už právoplatne rozhodol poukázal na judikatúru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), rozhodnutie vedené pod sp. zn.: 3Cdo/164/1996 a na rozhodnutie Súdneho dvoru EÚ vo veci C-40/08. K námietke oprávneného, že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci odvolací súd uviedol, že rozhodcovskému súdu jeho kompetencia rozhodovať majetkové spory neplynie priamo zo zákona, ale získa ju na základe dohody medzi účastníkmi sporu. Pokiaľ rozhodcovská zmluva trpí absolútnou neplatnosťou, rozhodcovský rozsudok vydaný na jej základe trpí neúčinnosťou, nakoľko rozhodcovskému súdu chýbala právomoc na vydanie rozhodnutia. Rozhodcovskú doložku súd prvého stupňa správne posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, a teda ako neplatnú. Táto doložka nebola individuálne dohodnutá, čo vyplýva z jej zaradenia do všeobecných podmienok zmluvy o úvere. Spotrebiteľ nemal reálnu možnosť obsah predloženej formulárovej zmluvy ovplyvniť. Poukázal aj na odôvodnenie uznesenia Ústavného súdu SR z 24. februára 2011 č. k.: IV ÚS 55/2011-19.

Proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré doplnil podaním zo 16. júla 2013 s označením „Doplnenie dovolania o právnu argumentáciu – porušenie práva EÚ a interpretácie práva EÚ Súdny dvorom EÚ“. Svoje dovolanie odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“ a § 237 písm. a) O. s. p., že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, pretože súdy oboch stupňov nesprávne interpretovali § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a § 45 ods. 1 a 2 zákon č. 244/2002 Z. z.; ustanovením § 237 písm. d) O. s. p., že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo, pretože vykonateľnosť rozhodcovského rozsudku už bola právoplatne posúdená tým, že exekučný súd poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, ustanovením § 237 písm. e) O. s. p., že sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, ustanovením § 237 písm. f) O. s. p., že súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom tým, že súdy s oprávneným nekomunikovali o jeho právnych a skutkových návrhoch, nevzali na zreteľ jeho námietky proti prejednávaniu veci, konali bez nariadenia pojednávania a dokazovania, neumožnili účastníkovi konania viesť kontradiktórne konanie a nerešpektovali jeho právo, aby jeho právna vec bola „vnútroštátnym súdom rozhodovaná

na základe správneho a adekvátneho právneho základu, súčasťou ktorého je po vstupe Slovenskej republiky do EÚ aj výklad práva EÚ“, ustanovením § 241 ods. 2 písm. b) O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, najmä súd nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal náležité dokazovanie, ust. § 241 ods. 2 písm. c) O. s. p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, keď súdy nesprávne aplikovali a interpretovali ustanovenia § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z. z., § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka a tiež Smernice Rady 93/13/EHS. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania a navrhol, aby dovolací súd rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia. Taktiež navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c) O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne otázky, ktoré bližšie v dovolaní špecifikoval.

Povinný sa k dovolaniu oprávneného nevyjadril.

I. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.) po zistení, že dovolanie proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu podal včas oprávnený zastúpený v súlade s § 241 ods. 1 veta druhá O. s. p. skúmal najskôr, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad najvyšší súd uvádza rozhodnutia sp. zn. 5Cdo/370/2012 z 15. mája 2013 a sp. zn. 6Cdo/350/2012 z 15. mája 2013, na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej najvyšší súd dodáva, že Súdny dvor EÚ má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a) výkladu zmlúv; b) platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c) O. s. p. má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania.

Vzhľadom na uvedené najvyšší súd návrh na prerušenie konania ako nedôvodný zamietol.

II. V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.). V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. Napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Vzhľadom na uvedené, prípustnosť dovolania nie je v zmysle § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. proti napadnutému uzneseniu daná.

Prípustnosť podaného dovolania by v preskúmvanej veci prichádzala do úvahy len, ak v konaní došlo k niektorej z procesných väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p. Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b), c) a g) O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť dovolania podaného v preskúmvanej veci sa už najvyšší súd vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza najvyšší súd rozhodnutia z 3. júla 2013 sp. zn. 3Cdo/58/2013, 14. mája 2013 sp. zn. 3ECdo/46/2013, 3Co/44/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3ECdo/76/2013, 3. júla 2013 sp. zn. 3Cdo/34/2013, 6. augusta 2013 sp. zn. 3Cdo/2/2013 a 6. augusta 2013 sp. zn. 3Cdo/45/2013, a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V uvedených rozhodnutiach najvyšší súd konštatoval, že:

Prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a) O. s. p.) je daná iba, ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku).

Vydanie poverenia na vykonanie exekúcie nie je rozhodnutím vo veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d) O. s. p. (viď aj rozhodnutie najvyššieho súdu z 1. februára 2012 sp. zn. 5Cdo/205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012).

Ustanovenie § 237 písm. e) O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritorne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania – nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f) O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu.

Nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f) O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonal na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne – teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného – môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania.

Ak sa exekúcia navrhuje na podklade rozhodnutia takého rozhodcovského súdu, ktorý nemal právomoc vydať ho, zastavením exekúcie sa neodopiera právo na výkon rozhodnutia a neznemožňuje oprávnenému možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f) O. s. p.); pokiaľ v určitej veci nedošlo k uzavretiu (platnej) rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok (R 46/2012).

V štádiu, pri ktorom súd skúma, či žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrh na vykonanie exekúcie alebo exekučný titul nie sú v rozpore so zákonom (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) sa vychádza z tvrdení oprávneného uvedených v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu. V tomto štádiu súd nevykonáva dokazovanie (§ 122 až § 124 O. s. p.), postačujúce je, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu vrátane do neho založených listín. Vzhľadom na to, oboznamovanie sa obsahom listín za účelom posúdenia predpokladov na zastavenie exekúcie nemusí vykonávať na pojednávaní za prítomnosti oprávneného a povinného.

Uvedené právne závery dovolací súd zastáva aj v preskúmvanej veci. Na podporu uvedených záverov dovolací súd uvádza, že Ústavný súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. II. ÚS 160/2013 považoval vyššie uvedenú argumentáciu za primeranú odpoveď k námietke oprávneného, že preskúmanie a vyhodnotenie obsahu listín (dokazovanie) v exekučnom konaní bolo vykonané bez jeho účasti, napriek tomu, že v konaní malo byť nariadené pojednávanie a že mu bolo odopreté právo vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom. Ústavný súd porovnal na účely overenia slovenského prekladu rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-137/08 viaceré jeho jazykové verzie a dospel k výkladu, že všetky zhodne potvrdzujú záväzok súdu ex offio nariadiť „vyšetrovanie“ (a nie „dokazovanie“) za účelom zistenia, či súdna doložka tvorí súčasť spotrebiteľskej zmluvy podliehajúcej smernici Rady 93/13 EHS. V zmysle uvedeného výkladu ústavný súd konštatoval, že vnútroštátny súd je povinný „vyšetrovaním“ ex offio zisťovať skutkový stav na účely efektívnej ochrany spotrebiteľa podľa úniového práva a takýmto postupom nedochádza k porušeniu práv oprávneného na verejné prejednanie veci a vyjadrenie sa k vykonávaným dôkazom.

Dovolací súd sa stotožnil s názorom, že v danom prípade uzavretá rozhodcovská doložka – z dôvodov vysvetlených už súdmi nižších stupňov – je neprijateľná podmienka spotrebiteľskej zmluvy (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka), čo zakladá jej neplatnosť. Neplatná rozhodcovská doložka nemohla založiť právomoc rozhodcovského súdu vydať označený rozhodcovský rozsudok, ktorý vzhľadom na to nie je vykonateľný exekučný titul.

K námietke oprávneného, že slovenský preklad čl. 3 ods. 3 bod 1. písm. q/ Smernice nie je správny, dovolací súd uvádza, že až do nadobudnutia účinnosti nariadenia Rady č. 216/2013 zo 7. marca 2013 o elektronickom uverejňovaní Úradného vestníka Európskej únie je právne záväznou jeho písomná podoba, ktorej vyhotovenia v slovenskom jazyku zabezpečuje Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 3 zákona č. 416/2004 Z. z. o úradnom vestníku Európskej únie).

Rovnako nie je dôvodná námietka oprávneného týkajúca sa nedostatočného odôvodnenia písomného vyhotovenia rozhodnutí súdov oboch stupňov. Súd prvého stupňa v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody rozhodnutia. Rovnako odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia zrozumiteľným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré rozhodnutie súdu prvého stupňa potvrdil (aj s poukazom na obsah a dôvodnosť odvolania oprávnenej). Ich rozhodnutia nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súdy sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlili od znenia príslušných ustanovení a nepopreli ich účel a význam.

V súvislosti s námietkou oprávneného, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci treba uviesť, že táto vada je relevantným dovolacím dôvodom (§ 241 ods. 2 písm. b) O. s. p.), avšak (na rozdiel od väd taxatívne vymenovaných v § 237 O. s. p.) nezakladá (súčasne) aj prípustnosť dovolania. To isté platí aj o námietke oprávneného, ktorou namieta nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c) O. s. p.).

Vzhľadom na uvedené možno zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O. s. p. a iné vady konania v zmysle § 237 O. s. p. neboli dovolacím súdom zistené.

Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie oprávneného odmietol podľa § 218 ods. 1 písm. c) v spojení s § 243b ods. 5 O. s. p. ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je tento opravný prostriedok prípustný.

III. Právo na náhradu trov dovolacieho konania vzniklo povinnému zmysle § 243b ods. 5, § 224 ods. 1 a § 142 ods. 1 O. s. p., t. j. podľa úspechu účastníkov v dovolacom konaní. Najvyšší súd Slovenskej republiky však žiadne trovy dovolacieho konania povinnému nepriznal z dôvodu, že nepodal návrh na ich priznanie.

Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave, 14. apríla 2014

JUDr. Anna Marková, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Ingrid Habánová